

Παξ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.): *Κάθαν χρόνον 'ς σόν 'Αεν-Τάφον ἔβγαίν' τ' ἀεφῶς ἀσ' σὸ ταφὴν τοῦ Χριστοῦ* (κάθε ἔτος εἰς τὸν Ἅγιον Τάφον ἐξέρχεται τὸ ἅγιον φῶς ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ Χριστοῦ) Χαλδ. *'Εκατέβεν τ' ἀεφῶς ἀπάν' ἀτ' (κατῆλθε τὸ ἅγιον φῶς ἐπάνω του. 'Επὶ νεκροῦ)* Τραπ. Χαλδ. || Ἄσμ.

Μόνον ὁ τάφος τοῦ Χριστοῦ ἐκεῖνος δὲν ἐκάη, γιὰτὶ ὅπου εἶναι τ' ἅγιο-φῶς, ἄλλη φωτιὰ δὲν πάει

(ἀναφέρεται εἰς πυρκαϊάν τινα τῶν Ἱεροσολύμων) Παξ.

2) Τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως, τὸ ὁποῖον οἱ Χριστιανοὶ λαμβάνουν ἐκ τῆς λαμπάδος τοῦ ἱερέως ἀνημμένης ἐκ τῆς ἀκοιμήτου λεγομένης κανδήλας τῆς ἀγίας τραπέζης, καθ' ἣν στιγμὴν οὗτος, εὐθύς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς τελετῆς, ἀνοίγων τὴν ὠραίαν πύλην καὶ προχωρῶν ἐπὶ τοῦ σολέα ἐκφωνεῖ «δεῦτε λάβετε φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός». Διὰ τοῦ φωτός τούτου ἀνάπτουν τὴν κανδήλαν τοῦ εἰκονοστασίου τῆς οἰκίας, τὴν ὁποίαν διατηροῦν ἄσβεστον ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας πολλαχ.: *Πάμε 'ς τὴν ἐκκλησίαν νὰ πάρουμε τ' ἅγιο-φῶς 'Αθῆν.*

ἀγιοχαρισμένος ἐπίθ. Κάριπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ *χαρισμένος* μετοχ. τοῦ ρ. *χαρίζω*.

Ὁ ὑπὸ ἀγίου χαρισμένος, δωρηθεὶς: Ἄσμ.

Νάνι της τὴν κορούλλα μου τὴν ἀγιοχαρισμένη, ποῦ μοῦ τὴν ἐχαρίσασι οὐλ' οἱ ἅγιοι τοῦ κόσμου (βαυκάλ.)

ἀγιοχέρι τό, Προπ. (Κύζ.) *ἀγιόχερο* Προπ. (Κύζ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ οὐσ. *χέρι*. Περὶ τοῦ μεταπεπλασμένου τύπ. *ἀγιόχερο* ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2, 170-173 καὶ 179 κέξ.

Ἡ ἀγία χεὶρ, ἐπὶ τῶν ἀγίων συνήθως, κατ' ἐπέκτ. δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου: *Νὰ μᾶς βοηθήσῃ τ' ἀγιοχέρι ἡ τ' ἀγιοχέρο της Παναγίας!* (εὐχὴ) *Μᾶς βοηθήσῃ με τ' ἀγιόχερό του!* (μᾶς ἔδωσεν ἐλεημοσύνην). *Εἶν' ἀγιόχερο τὸ χέρι του, ὅτι ἀγίξῃ πάει καλά* (δηλ. αἴσιον). || Φρ. *'Εβαλε πάλι τ' ἀγιόχερό του!* (εἰρων. ἐπὶ τοῦ κλέψαντος).

ἀγιοχώματος ἐπίθ. ΑΚαρχαβ. Ἀρχαιολόγ. 73 καὶ 134.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ οὐσ. *χώμα*.

Ἐκεῖνος οὗ εἶθε μετὰ θάνατον νὰ ἀγιάσῃ τὸ χῶμα (αἰτία τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ συνθ. αἰ συνήθεις φρ. ν' ἀγιάσῃ τὸ χῶμα του! ν' ἀγιάσουν τὰ χῶματά του! *ἅγιο τὸ χῶμα ποῦ κείτεται!*): *'Ἦταν καλὴ γυναῖκα ἡ ἀγιοχώματη!* *'Εκλαψαν κ' ἔκαμαν τὸν ἀγιοχώματο θέλοντας καὶ μὴ νὰ δώσῃ ἐκεῖνο τὸ μοιράδι* (διὰ τῶν δακρῶν των ἔπεισαν τὸν μακαρίτην, οὗ εἶθε νὰ ἀγιάσῃ τὸ χῶμα, νὰ δώσῃ κτλ.)

ἀγιοψαρο τό, Σαλαμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ οὐσ. *ψάρι*.

Ἰχθύς ἀκανθοπτέρυξ. Συνών. *χριστόψαρο*.

ἀγιοψυχος ἐπίθ. Ἦπ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ. ἀ. *ἀγιόψυχος* Ἦπ. (Ζαγόρ. Ἰωάνν. κ. ἀ.) *ἀγιόψυχος* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *ἀιόψυχος* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ οὐσ. *ψυχή*.

1) Ὁ ἔχων ἀγίαν ψυχὴν, ἅγιος, ἀγαθός Ἦπ. (Ζαγόρ. Ἰωάνν. κ. ἀ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): *'Ἦταν αἰόψυχος ἄνθρωπος*

ποὺς Αἰτωλ. 2) Ὁ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἀγαθότητος ὑποκρύπτων δολιότητα, ψευδευλαβής, ὑποκριτής. Πβ. *ἀγιοῦσα* 2.

ἄγι-Παντελέημονας ὁ, ἐνιαχ. *ἅγιος-Παδελέημονας* Πελοπν. (Μάν.) *ἅγιος-Παδελέημονας* Σῦρ. (Ἑρμούπ.) *ἅγιο-Παντελέημονας* Βάρν. Κεφαλλ. Κωνπλ. Πελοπν. (Μεσσ.) κ. ἀ. *ἅγιο-Παντελέημονας* Χίος *ἅγιο-Παδιλέημονας* Λέσβ. *ἄι-Παντελέημονας* πολλαχ. *ἄι-Παντελέημονας* Θράκ. *ἄε-Παντελέημων* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) *ἄε-Παντελέημων* Πόντ. (Τραπ.) *ἄε-Παντελέημος* Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ ὄν. *Παντελέημονας*.

Ὁ ἅγιος Παντελέημων, τοῦ ὁποίου ἡ μνήμη ἐορτάζεται τὴν 27ην Ἰουλίου ἐνθ' ἀν.: Παροιμ. *"Ὅπου τυφλὸς κι ὅπου κοιτῶς 'ς τὸν ἄι-Παντελέημονα* (ἐνν. προστρέχει, καταφεύγει εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ ἀγίου Παντελέημονος, ὅστις, ἐπειδὴ ἦτο ἱατρὸς τὸ ἐπάγγελμα, θεωρεῖται προστάτης τῶν ἀναπήρων. Ἐπὶ περιπτώσεως, καθ' ἣν πάντες καταφεύγουν εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον διὰ νὰ τύχουν βοήθειας) Θήρ. Χίος κ. ἀ. (Συνών. παροιμ. *κοιτσοὶ στραβοὶ 'ς τὴν ἀγία-Παρασκευή*). Γνωμ. *Τοῦ ἄι-Παντελέημονος πέντε μέρες κι Αὔγουστος* (ὅτι πέντε ἡμέρας πρὸ τῆς 1ης Αὐγούστου τελεῖται ἡ ἐορτὴ τοῦ ἀγίου Παντελέημονος) Πελοπν. (Πύργ.)

ἄγι-Σάββας ὁ, ἐνιαχ. *ἄι-Σάββας* πολλαχ. *ἄις-Σάββας* Κύπρ. Σύμ. Χίος κ. ἀ. *ἄε-Σάββας* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.)

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ ὄν. *Σάββας*.

Ὁ ἅγιος Σάββας, τοῦ ὁποίου ἡ ἐορτὴ τελεῖται τὴν 5ην τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου: Γνωμ.

'Αγία-Βαρβάρα γέννησε κι ἄις-Σάββας τὸ δέχτη κι ἄις-Νικόλας ἔτρεξε νὰ πάη νὰ τὸ δαφτίσῃ

(ἐνν. τὸ χιόνι. Ἡ ἀγία Βαρβάρα τὴν 4ην Δεκεμβρίου τὸ ἐγέννησεν, ὁ ἅγιος Σάββας τὸ ἐδέχθη, ὁ δὲ ἅγιος Νικόλαος τὴν 6ην Δεκεμβρίου τὸ ἐβάπτισε, δηλ. τὸ ὠνόμασε χιόνι, διότι πρὸ τῆς ἐορτῆς αὐτοῦ δὲν ἦτο τοιοῦτον ἀναλυόμενον εὐθύς ὡς ἐπιπτεν εἰς τὴν γῆν. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 1, 238) Σύμ. Χίος

'Αγία-Βαρβάρα λάλησε κι ἄι-Σάββας ἀπεκρίθη κι ἄι-Νικόλας ἔτρεχε νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθεια

(ὁμοίως ἐπὶ τῆς χιόνος) Πελοπν. (Μάν.) *'Αε-Βαρβάρα φύσα, ἄε-Σάββα βρέξον, ἄε-Νικόλα δόντσον* (χιόνισον. Ἐπὶ τῆς συνήθους κακοκαιρίας κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου) Τραπ.

ἀγισαββατιάτικο ἐπίρρ. ἀμάρτ. *ἀισαββαθκιάτικον* Κύπρ. *ἀισαββαθκιάτικα* Κύπρ. *ἀισαββαθκιάτικα* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ἐπιθ. *ἀγισαββατιάτικος* ἡ κατ' εὐθεΐαν ἐκ τοῦ οὐσ. *Ἀγιο Σάββατο*.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου: *'Ἦταν παραμονὴ τοῦ Πασκάτου, ἀισαββαθκιάτικον. Ἀισαββαθκιάτικα ἐπῆεν νὰ δουλέψῃ.*

ἀγισεληνᾶτο τό, ἀμάρτ. *ἀισεληνᾶτο* Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. **ἀγισεληνᾶτο* παρὰ τὴν γενικ. *ἀγίᾱς -Ελένης*, εἰς τὴν ὁποίαν προσετέθη ἡ κατάλ. *-ᾱτο* κατ' ἐπίδρασιν τῶν συνων. *ἀγικωσταντινᾶτο* καὶ *κωσταντινᾶτο*. Τὸ α τῆς συλλαβῆς *-γίας* ἀπεβλήθη κατ' ἀναλογ. τοῦ *ἀγικωσταντινᾶτο*.

